

เสียงจิ้งจก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “แม่กับลูกกันมา”

กราบเท้าหลวงพ่อก่อน ช่วงนี้เวลาภาวนาไขว้เขวครับ โดนทักมาว่าจะเจอคู่ ทักมา ๓-๔ คน (บางคนมีอภิญญา) ทักขนาดที่ว่าเวลาภาวนาก็ขึ้นมาเป็นภาพคนนี่ให้เห็น ซึ่งก็จริง แต่ผมเชื่อว่าคนธรรมดาแม้มีอภิญญาก็บอกเราผิดได้ (เคยพาเขามากราบหลวงพ่อกครั้งหนึ่ง หลวงพ่อเคยเทศน์เรื่องพระยสะ ผมตั้งใจมากครับ)

ทราบดีว่า กิเลสตัวเองก็พาตัวเองเป๋มาจนถึงปานนี้ มาภาวนาครั้งนี้จึงลองจัดหาเหตุผลพอใจมันลงมันเห็นว่าเป็นแม่ลูกกันมา มีความสุขและสงบได้

คำถาม ทราบดีว่า สิ่งที่เห็นแล้วจะผ่านไปเลย ใจเสียดายสภาวะ เพราะถ้าวางใจว่าเป็นแม่ลูกแบบนี้จะเผชิญหน้าได้สบายๆ ผมมีความตั้งใจจะบวช ไม่ต้องการมีคู่ แต่มีเพศตรงข้ามเข้ามาเกี่ยวข้องเรื่อยๆ ขอหลวงพ่อบอกชี้แจงเพิ่มเติมด้วยครับ

ตอบ : ใจเรื่องจะบวชหรือว่าเรื่องอยู่ทางโลกมันเป็นวาสนาของคน ถ้าคนมีวาสนาจะ ถ้าคนมีวาสนา ถ้าคนมีวาสนาถ้าเขาได้บวชขึ้นมานะ บวชแล้วเขาพยายามประพฤติปฏิบัติของเขาไป

เพราะเรื่องในพระไตรปิฎกมากมายมหาศาล ลูกเศรษฐีลูกกษัตริย์ที่ออกมาบวช ดุสิต พระนันทะ พระอุบาลีเป็นกัลปของเจ้าชายทั้งหลาย เจ้าชายในราชวังออกบวชหมดนะ ออกบวชหมดตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในสมัยพุทธกาลมากมายมหาศาล

แล้วถ้าในสมัยปัจจุบันนี้ถ้าใครบวชแล้วถ้าพ้นจากทุกข์ไปได้ มันเป็นเรื่องที่วิเศษๆ วิเศษมาก แต่มันต้องมีวาสนานะ เพราะมีคนที่ตั้งใจบวชมาก เวลาบวชขึ้นมาเยอะแยะไป เวลาผ่านไป โอ้โฮ! มาบวชนี้สุดยอดเลย บวชทั้งชีวิตๆ

พออยู่ไปสัก ๔-๕ ปีนะ “แหม! มาบวชในพระพุทธศาสนา พระธรรมคำสั่งสอนนี้สุดยอดมาก สัจธรรมสอนว่าต้องมีความรับผิดชอบ ต้องสีกไปรับผิดชอบต่อโลกก่อน” นั่นนะเวลาไปแล้วเป็นอย่างนั้นหมดนะ

นี่พูดถึงว่าเวลาจะบวชๆ นะ สิ่งที่ว่าถ้าจะบวชเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ เป็นเรื่องที่ดั่งามมาก แต่จะบอกว่าทุกข์แสนเข็ญ ถ้าคนที่จะบวชแล้วเอาจริงเอาจังนะ เอาจริงเอาจังเราจะประพฤติปฏิบัติของเรา

ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติของเรา ในวงปฏิบัติ สิ่งที่เป็นข้อห้ามของพระบวชใหม่คือทณ คำสั่งสอนไม่ได้ คำสั่งคำสอนคำแนะนำในวงการพระ ในวงการ สมณสาธูป การกินการอยู่ มันต้องอยู่แบบสมณะ

แต่โดยธรรมชาติของคน คนเราเขาเรียกขมรวาส ขมรวาสธรรมๆ เราเคยอยู่ในเพศของ ขมรวาสไง ในเพศของขมรวาส สิทธิเสรีภาพ ทุกคนเรียกร้องสิทธิเสรีภาพทั้งสิ้น แล้วพอบวชมาก็สิทธิเสรีภาพ

เวลาทางโลก สิทธิเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ เวลาบวชเป็นพระแล้วมันเป็นสิทธิเสรีภาพของกิเลสไง กิเลสมันชอบใจมันยิ่งใหญ่ขนาดไหนมันบอกว่าอ้างสิทธิเสรีภาพๆ อ้างสิทธิเสรีภาพแต่ไม่รู้ตัวเองกิเลสครอบคลุมมากขนาดไหน

แต่ถ้าคนมันเปิดขึ้นมาซะ เราอ่อนน้อมถ่อมตน เรายอมรับสิ่งสัจจะความจริงนะ แล้วพยายามค้นคว้าของเราซะ เดี่ยวมันจะเห็นเอง พอเห็นเองมันจะดีขึ้น นี่สมณสาธูป

เวลาพระที่บวชใหม่ ฉะนั้นบอกว่า เพราะมันเป็นไปเหมือนมนุษย์ไง มันเป็นไปโดยวัยไ วัยของวัยรุ่นก็อย่างหนึ่ง วัยของผู้ทำงานก็อย่างหนึ่ง วัยของคนชราภาพก็อย่างหนึ่ง

ไอนี้ก็เหมือนกัน บวชขึ้นมาแล้ว บวชใหม่ๆ ขึ้นมา “สิทธิเสรีภาพ ธรรมะเป็นความว่าง ว่างเปล่าไม่มีอะไรเลยนะ” นี่เป็นไอนี้เข้าวังคลองไปทั่ว

แต่กว่าใจมันจะยอมลงนะ กว่าใจมันจะยอมลงมันมีประสบการณ์ในชีวิต มีประสบการณ์
ในความเป็นจริงขึ้นมาแล้วนะ อ้อ! เรานี้มันขวางคลองไปทั่ว ทัพพีขวางหม้อ เป็นทัพพีอยู่ใน
หม้อแกง อยู่ในหม้ออาหารไม่รู้จักรสอาหารไง เราเกิดมาเราก็สิทธิเสรีภาพ ความคิดแบบทาง
วิทยาศาสตร์นะ แต่ถ้าทางธรรมๆ นะไม่เป็นอย่างนั้น

ทางธรรมเขามีอุปัชฌาย์ มีอาจารย์ มีอาวุโส กันเต มีผู้ที่มีคุณธรรมในใจ ครูบาอาจารย์
ที่มีคุณธรรมในใจ ไฉ่โฮ! งามพร้อมยอดเยี่ยม เราหาอย่างนั้นนะแสนยาก

ผู้ที่มีคุณธรรมในใจไง เวลาเคารพอาวุโส กันเต เวลาหลวงตาท่านพูดไง ให้อภัยด้วย
ถ้ามันโง่อยู่ไหน ไม่ถือว่าพินิจด้วย ให้อภัยพรชด้วย แต่ถ้าคนมีพรช สามเณรน้อยอายุ ๗ ขวบ
เป็นพระอรหันต์

ถ้าความเป็นพระอรหันต์มันดีงามสวยงามออกมาจากใจอันนั้นนะ ถ้ามันดีงามสวยงาม
ออกมาจากใจอันนั้น เราไปเจอครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะ ถ้าเป็นธรรมนะ คำว่า “เป็น
ธรรม” ไม่ลำเอียง ไม่ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียงเพราะชัง ลำเอียงพวกเขา ลำเอียงพวกเขา ไม่มี
ลำเอียง ตรงๆ เพียะ! ตีหัวกิเลส ไม่ลำเอียงนะ แต่ขัดกิเลสอย่างเดียว

แล้วเรากิเลสเต็มหัวใจ เวลาเราโดนเข้าไปขึ้นมา ไฉ่โฮ! งงไปหมดนะ เวลาของคนอื่น
เวลาท่านสอนคนอื่น โอ้ย! ดีงามๆ แต่เวลาสอนเรา เวลาเราสอนบ๊ิบ “ลำเอียง เวลาคนนั้นก็ชม
เวลาเราด่าทุกวันเลย”

เวลาหลวงตาท่านบอก ท่านไม่เคยด่าใคร ไม่เคยติเตียนใคร ท่านมีแต่ฟาดหัวกิเลส ฟาด
หัวกิเลส

เราไม่รู้หรือว่าด่าเราๆ แต่กิเลส ความผิดพลาด ความพลั้งเผลอ ความเหม่อลอย ความ
ไม่เข้าใจ ความไม่เห็นโทษในกิเลสของตน เราไม่เห็นเลย เราเห็นแต่ว่าเราๆ แต่ความเหม่อลอย
ความขาดสติ การก้าวเหยียดคู้ เราทำอะไรเราถูกหมดนะ

แต่ครูบาอาจารย์ท่านเห็นเต็มหูเต็มตาไง เวลาท่านตีท่านเตียนเรา “อู้! ลำเอียง คนนั้นก็
ไม่ว่า ว่าแต่เรา” นี่มันขัดโดนไม่หัวกิเลสไง มันมีตัวตนเรามาบังไว้ไง แล้วบังไว้แล้วก็โทษเขาไป
ทั่วไ้

นี่พูดถึงว่าเวลาผู้ที่จะบวชนะ เวลาบวช บวชนี้สุดยอด มีอำนาจวาสนาบาร์มี แต่เวลาบวชเข้าไปแล้ว เวลาหลวงตาท่านพูด คนที่ไม่นับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาก็ไม่บังคับเขา เว้นไว้แต่เขามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา ถ้ามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนานะ คีล ๕ คีล ๘ คีล ๑๐ คีล ๒๒๗ นี่คิลบังคับแล้ว แต่ถ้าเขาไม่ศรัทธาเขาก็ไม่บังคับทั้งสิ้น

แต่เวลาเรามีศรัทธาความเชื่อของเรา มันก็มีคิลมีธรรมที่คอยบังคับตัวเรา เราต้องพยายามฝึกฝนดัดแปลงตนเราให้เข้าสู่คิลสู่ธรรม เวลาเข้าสู่คิลสู่ธรรม ถ้ามันเป็นคิลเป็นธรรมขึ้นมาในใจขึ้นมา โอ้โฮ! ทุกข์มันคลายไปเรื่อยๆ แหละ ทุกข์มันคลายไปเรื่อยๆ เลย

นี่ทุกข์เพราะเราโง่ เราไปยึดอารมณ์เราเองไง ยึดทิฐิรู้มานะว่าของจริงๆ ใจ ความจริงไม่มีอะไรจริงสักอันหนึ่งเลย แล้วทำไมไม่ปล่อยล่ะ ที่เอ็งว่าเอ็งถูกเอ็งแน่เอ็งยอดเยี่ยม ทำไมไม่ปล่อยล่ะ ปล่อยไม่ได้ แล้วศึกษาธรรมะ ศึกษาธรรมะก็ยอดเยี่ยม

นี่พูดถึงว่า คิดว่าจะบวชนะ มีแรงปรารถนาว่าจะบวช แล้วคนบวชมันก็มีวาสนาทุกๆ คนนะ บางคนบวชได้แสนยาก แต่เวลาคนที่มีความอำนาจวาสนาบาร์มี ดูครูบาอาจารย์วงกรรมฐานเราสิ ส่วนใหญ่แล้วเกิดเป็นลูกชานาตามบ้านนอกคอกนา พ่อแม่พร้อมที่จะให้บวช ใจนี้เกิดในแผ่นดินอันสมบูรณ์ไง ในสิ่งที่ศาสนาเจริญรุ่งเรืองไง มีศรัทธามีความเชื่อมั่นคงใจ แล้วเวลาบวชมา นี่พูดถึงประวัติครูบาอาจารย์เรา

ถ้าเกิดเป็นลูกเศรษฐี ลูกคนมีสถานะ โอ้ย! พ่อแม่รังไว้ตลอดนะ แล้วกว่าจะออกบวชได้แสนทุกข์แสนเข็ญ แล้วถ้าบวชได้แล้วนะ บวชได้แล้วที่นี้ความที่จะเป็นความทุกข์ความแสนเข็ญก็คือกิเลสในใจเราแล้ว กิเลสในใจเรามันจะแฉลบ มันจะปลิ้นมันจะปลี่ยน มันจะพาให้เราหลงแหกออกนอกทางไปตลอด แล้วเราต้องชนะมัน พอเอาชนะมัน เห็นไหม

เวลาทางโลกเขาทำมาหากินกันมีความทุกข์ความยาก หลวงตาท่านบอกเลย ถ้าเอ็งยังไม่ได้ปฏิบัติอย่าเพิ่งพูดว่าทุกข์ว่ายาก เวลาปฏิบัติขึ้นมาเอาชีวิตเข้าแลกเลย เติบจนกรรม นั่งสมาธิภาวนาขึ้นมาทั้งวันทั้งคืน

แล้วเวลาทำจริงทำจริงขึ้นมาละ แล้วบอก “อู้ฮู! ทำไมต้องรุนแรงขนาดนั้น”

แล้วกิเลสแข็งแกร่งไหมล่ะ ถ้ากิเลสแข็งแกร่ง มันก็ไม่ต้องแรงไง แต่ถ้ากิเลสแข็งแกร่ง ก็ต้องแรงสู้มันไง เวลามันกระพืดกระเฟียดนะ มันจะพาเราไป โอ้โฮ! เต็มที่แล้ว แล้วจะทำไมให้มันหยุดได้

ต้องอดนอน ต้องผ่อนอาหาร รังกันเลย เต็มที่แล้ว มันคิดมากน้อยขนาดไหน ไม่เอา ไม่ทำ ไม่ไป สู้กับมันนะ

โอ้โฮ! สู้กับคนอื่นมันยังสู้แทนกันได้ สู้กับใจของตนนี่แสนยาก

นี่พูดถึงถ้าจะบวชนะ บวชสุดยอดทั้งนั้นนะ แต่ต้องมีกำลังใจ ต้องต่อสู้กับมันซะใหม่ ถ้าเขาบอกว่าช่วงนี้เขาไขว้เขวมากเพราะมีคนมาทักว่าจะเจอเนื้อคู่

เนื้อคู่สัตว์มันก็มี เนื้อคู่ใครก็มี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมา มีนางพิมพาด้วย มีสามเณรราहुลด้วย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังสละออกมาบวชเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ก็เหมือนกัน มันจะมีเนื้อคู่ จะมีสิ่งใด มันก็เป็นสิ่งที่ว่ามันเป็นสายบุญสายกรรมทั้งสิ้น แต่มันอยู่ที่เรา มันอยู่ที่เราว่าเราจะมั่นคงแข็งแรงแค่ไหน เรามั่นคงแข็งแรงแค่ไหน เราจะทำอย่างไร เราจะมีสติปัญญาอย่างน้อยแค่ไหน ถ้าเราอ่อนแอ มันไม่ต้องเนื้อคู่หรอก ไม่ต้องเนื้อคู่หรอก เราไปหาเขาเอง ในวงการพระร้อยแปด

แต่ถ้าเราเป็นจริง เนื้อคู่คือเนื้อคู่ เนื้อคู่ก็ให้เขาบวชไปเลย บวชไปด้วยกันไง ดูพระกัศส ปะกับอดีตภรรยาเป็นพระอรหันต์ทั้งคู่ นี่ถ้ามันเป็นไปได้จริง

ไอ้กรณีนี้มันเป็นกรณีอ้างทั้งนั้นนะ เวลาหมอดูทักไง จิ้งจกมันทัก เสียงนกเสียงกา มันจะเนื้อคู่อะไร

แล้วยิ่งบอกว่าบางคนมีอภิญา

ชมราวาสมีอภิญาเนี่ยนะ อภิญา อภิญาเอาอะไรวัด อภิญาเนี่ยเอาอะไรวัด อภิญามันต้องมีฉานมีสมาบัติ ฉานสมาบัติมันคืออะไร แล้วอภิญามันคืออะไร

เราบอกว่า ถ้าเป็นชาวพุทธจริงใจ ชาวพุทธจริงเขาไม่ถือมงคลตื่นข่าว เขาเชื่อในพระพุทธ พระธรรม

เราบวชใหม่ๆ อยู่ภาคอีสาน สมัยหลวงปู่ฝั้น มีหนังสือละครนะ ประชาชนเขาไม่ไปดูเลย ศิล ๘ เขาเพียะ! เขาไม่ติดข้องเลย

ไอ้พวกนี้มันยุบยอบไปเยอะมาก แต่ก่อนนะ กรรณฐานไม่ถือมงคลตื่นข่าว ลูกศิษย์กรรณฐาน มีหนังสือละครเขาไม่เคยสนใจเลย โลกธรรมนี้เขาไม่สนใจเลย เขาไปวัดไปวาถือศิล ๘ แล้วเขาประพฤติปฏิบัติของเขาแล้วทำของเขา เพราะถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดี เวลาครูบาอาจารย์ที่ดี กรรณฐานสอนให้เขาไม่ถือมงคลตื่นข่าว

แล้วนี่เป็นพระวาสนแล้วมีอภิญญา แล้วเขาทักว่าจะเจอเนื้อคู่

ใครมันไม่มีเนื้อคู่ แต่เนื้อคู่ของเขาจากชาติหนึ่งมันพลัดพรากได้ทั้งสิ้น ของคุณมันมีอยู่แล้ว โลกมีของคู่อยู่แล้ว แล้วเวลาหมอดูทายทักขึ้นมานะชอบ นี่ว่าเขามีอภิญญา

อภิญญาอะไรของเขา เรื่องของเขา ใครจะมีอภิญญาไม่มีอภิญญา เรื่องโลกๆ นะ แต่ถ้าเราเป็นบริษัท ๔ ถ้าเราเชื่อ เราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเชื่อในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราเชื่อในสังฆธรรม แต่เราไม่เชื่อการทายการทัก เสียงจิ้งจกตุ๊กแก ไอ้โฮ! นี่ถือมงคลตื่นข่าว เรามีศีลมีธรรมของเราอยู่ในธรรมของเรานะ

มันว่าจะมีเนื้อคู่ นั่นมันเรื่องของเขานะ เรื่องนี้เราบวชใหม่ๆ มีคนมาทักเยอะแยะ แล้วเวลาบวชเป็นพระไปแล้วเราไปอยู่ภาคอีสาน เรามีสามเณร เราไปกับเณรไง เวลาผู้หญิงมันมากะลุ่มกะเหลี่ยกับเรา เณรมันไล่เลย “อีนาง มึงมาล้อครูบาฏูหรือ” เณรเรานะ

ถ้าเรามีจุดยืนจริง เราไม่ไปยุ่งกับเขาก็จบ ตบมือข้างเดียวมันไม่ดังหรอก แต่ถ้ามันตบมือสองข้างนะ

มี ครูบาอาจารย์ท่านมีเวรมีกรรม ถึงเวลานะ อย่างเช่นประวัติหลวงปู่ฝั้น ท่านมางานฉลอง ๑๕๐ ปีกรุงเทพฯ ไม่เคยเจอกัน ไม่เคยเห็นกันนะ ไม่เคยเจอกัน ไม่เคยเห็นกัน เห็นครั้งแรก มัน ไอ้โฮ! รักเขาเลย

เข้าไปในโบสถ์เลยนะ ปิด ปิดไปเลย อดอาหารเลย ๒-๓ วันแรกถามว่า รักหรือไม่รัก รัก พอ ๔-๕ วัน รักหรือไม่รัก ชักสงสัย พอ ๗ วัน ไม่รักแล้ว ไม่รัก ท่านออกมาฉันปกติ

แต่ในประวัติหลวงปู่มั่น ในปฏิปทาธุดงค์กรรมฐานฯ มันก็มีหลายองค์ไปอยู่ในป่าในเขา นะ แล้วคนเมืองแท้ๆ เลย สุดท้ายไปได้กับชาวเขา นั่นเพราะอะไร มันอ่อนแอไง ถ้ามันเข้มแข็ง นะ เข้มแข็งมันก็จบไป

นี่พูดถึงว่าอยากจะมีเนื้อคู่

ใช้เรื่องนี้อะไรให้ใครหัก ของมันมีอยู่แล้ว มันธรรมชาติ แต่ถ้าเรามีสัจจะมีความจริงเป็น เรื่องของเรา

แต่เขามาอยู่วัดแล้วเขาพยายามมาภาวนาดูกิเลสของตนนะ เขาเห็นว่าเป็นแม่เป็นลูก กันมาก่อน

จะเป็นแม่ จะเป็นลูก จะเป็นสัตว์นะ ถ้าธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งมีชีวิต มนุษย์ทั้งหลายที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไม่เคยเป็นญาติเป็นพี่เป็นน้องกันนะไม่มี

เพราะเราเกิดมานี้ยืดยาวมาก เราเกิดมา ผลัดกันเกิด เราเกิดมาเราก็มีครอบครัว เราเกิดมาเรามีพ่อแม่ มีพ่อแม่ ใครมีครอบครัว มีครอบครัวก็มีลูกมีหลานต่อไป ผลัดหมุนเวียนกัน อยู่อย่างนี้ จิตดวงเดิมหมุนเวียน หมุนไปในวัฏฏะ

แล้วเขาว่าเป็นลูกเป็นแม่กันมา

ถ้าเห็นว่าเป็นลูกเป็นแม่กันมา มันก็ยังดีนะ มันเป็นธรรม เป็นธรรม หมายความว่า เป็น ลูกเป็นแม่กันมามันก็แบบว่ามันเห็นเป็นสายบุญสายกรรม มันไม่เห็นเป็นเนื้อคู่ ถ้าเห็นแล้ว สิ่ง นั้นผ่านไปแล้ว

แล้วบอกว่า เขาเห็นเป็นแม่เป็นลูกกันมามันก็พอเข้าใจได้ พอสบายใจได้เพราะมีความ เข้าใจได้ แล้วสิ่งที่ว่า แล้วมีเพศตรงข้ามเข้ามาเกี่ยวข้อง หลวงพ่อมีอุบายอย่างไร

ก็อย่างนี้ไง ถ้าเราเป็นญาติเป็นพี่เป็นน้อง เราก็จบ เราเห็นว่าเราเป็นญาติเป็นพี่เป็นน้อง กันมา เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ต่างคนต่าง สัพเพ สตฺตา สัตว์ทั้งหลาย ทั้งสัตว์เขา ทั้งสัตว์เรา

ด้วย เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีนะ เราก็พยายามจะประพฤติปฏิบัติให้มีคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ มันจะได้พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะซะ

แต่ถ้ามันจะมีมากมีน้อยแค่ไหนมันก็อยู่ที่วาสนานะ เวลาที่มีศรัทธามีความมั่นคงขึ้นมากก็มั่นคง แต่มันคงพอไปท่ามกลางไปรอดหรือไม่รอด หรือที่สุดไปรอดหรือไม่รอด เพราะว่าถ้าไปรอด ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติแล้วเป็นพระอรหันต์หมดนะ โอ้โฮ! พระสี่แสนองค์ในประเทศไทย เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น

แล้วเวลาปฏิบัติไป เราอยู่กับหลวงตามา เห็นแล้วมันเศร้าใจใจ แล้วจนป่านนี้เราก็ไม่ค่อยอยากยุ่งกับใคร เวลาพระเข้ามาหา ท่านบอกเลยนะ มองหน้าญาติโยมยังพอมองได้ มองหน้าพระนี่มองได้ยาก เพราะพระมันมีปัญหา

เวลาพระเข้ามากราบ ท่านถามผู้ปฏิบัติว่า “ใครเนีย” ก็พระ เวลาพระมันทำผิดมันน่ารังเกียจใจ ท่านเองท่านก็ไม่ค่อยไปยุ่งวุ่นวายกับเขา แต่มันต้องรักษาใจเรา

นี่เหมือนกัน หลวงพ่อมีมุมมองอย่างไร อูบายอย่างไรเรื่องเพศตรงข้าม

เพศตรงข้าม เวลาเขาพูด ดุสิ เพราะมีผู้หญิงล้อมรอบมันจะมีแต่ความเสียหาย

เราบอกเลย มึงควัดป่าบ้านตาดสิ หลวงตานั่งเทศน์อยู่ ผู้หญิงทั้งนั้นเลย มีแต่ผู้หญิงล้อมรอบเลย สิ่งที่เราต้องรักษาหัวใจของท่านได้มันก็จบ แต่ถ้ารักษาหัวใจของเราไม่ได้ เราก็พยายามหลีกเลี่ยงหลีกเลี่ยง หลีกหนีไปก่อน แล้วถ้ามันสู้กับใจตัวเองได้แล้ว

เราไม่อยากจะพูดนะ หลวงตาเวลาท่านพูดท่านบอกว่า เวลาท่านพิจารณาอสุภะแล้ว ท่านเดินฝ่าเข้าไปในวงผู้หญิงได้หมดเลย

เราฟังเทศน์ของท่านมามาก เวลาของเรา เราพิจารณาของเรา เราก็ใช้วิธีนี้ เวลาเข้าไปพยายาม คำว่า “ใช้วิธีนี้” นี่คือการตรวจสอบใจของเรา ไม่ใช่ความชั่วร้ายที่คิดจะทำอย่างนั้น ตรวจสอบตัวเองเลยเวลาบิณฑบาต เวลาที่จิตใจมันพิจารณาอสุภะ ชอบไหม ชอบไหม เทียบเลย ชอบไหม มันวัดหัวใจของต๋นไ้

เวลาคนที่ประพฤติกปฏิบัติทั้งข้างนอกข้างใน ที่เขาบอกทั้งข้างนอกข้างใน เวลาภาวนาไปมันจะรู้ ถ้ามันจะรู้ขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา

ฉะนั้น อุบายวิธีการ อุบายถ้ามันเกิดจากครูบาอาจารย์ก็เรื่องหนึ่ง อุบายที่เกิดจากใจของเราอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าอุบายที่เกิดจากใจของเราเป็นปัจจุบัน ถ้าอุบายเกิดจากใจของเรา เรารักษาใจเราได้

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นแม่เป็นลูกกันนะ เราจะบอกว่า ที่เราดูเราเห็นมันก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่ความเป็นจริง ความเป็นจริงการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันยาวไกลมากมาย มากมายนัก แล้วถ้ามันมากมายนักนะ ไม่ต้องสนใจไปเรื่องนั้นเลย วางให้หมดเลย แล้วเราเวลาทำ ทำความสงบของใจเข้ามา

ใจสงบแล้วนะ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง นั่นแหละผลงาน นั่นแหละความจริง แล้วถ้าพิจารณาไปนี่เรื่องอริยสัจ

ไฉ่เรื่องภพเรื่องชาติ เรื่องคู่ครอง เรื่องต่างๆ ไฉ่นี้มันผลของวัฏฏะ มันเป็นเรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ ถ้าจะพูดกันแล้วบอกมันไม่มี มันก็คือมี เรื่องนี้มี เพราะอะไร เพราะเราเป็นสิ่งที่ชีวิต เราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราต้องมีที่มาที่ไปทั้งสิ้น เรามีเวรมีกรรมทั้งสิ้น จะบอกว่าไม่มี มันมี แล้วมันมี? มีก็มีผลของวัฏฏะ มีแบบเรื่องโลกๆ

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ มันอยู่ที่อริยสัจนี้ มันอยู่ที่เราเข้มแข็งแล้วเราพยายามของเรา พยายามประพฤติกปฏิบัติของเราขึ้นมาให้เป็นความจริงอันนี้ นี่พูดถึงนี้เป็นอริยสัจ นี่เป็นความจริง

ไฉ่เรื่องอภิญญา เรื่องรู้ภูพฐาติ

หมอดู พวกหมอดูพวกทายโชคชะตาเยอะแยะมากมาย แล้วเรา ภาษาเรานะ เราไม่มองเรื่องนี้ในสายตาเลย เราถือว่านี่คือมงคลตื่นข่าว นี่เรื่องนอกพระพุทธศาสนา เรื่องที่พูดกันอยู่ นี่เป็นเรื่องนอกพระพุทธศาสนา แต่มันเรื่องเวรเรื่องกรรม เรื่องการเวียนว่ายตายเกิด เรื่องของ

คนที่มีเวรมีกรรมต่อกันที่ต้องมาชดใช้กัน นี่มันเป็นเรื่องนอกศาสนา แล้วถ้าเอาเรื่องนี้มาเรียงกัน เอาเรื่องนี้มาเป็นสิ่งที่ว่าเราวิตกกังวลจะจบเลย

เรื่องจริงๆ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ นี่ๆ ศาสนาอยู่ที่นี้ ศีล สมาธิ ปัญญา เราเน้นตรงนี้ แล้วเราปฏิบัติเราก็เอาตรงนี้

แต่มันก็มีผลที่เกิดขึ้นอย่างที่เราให้ฟังนั่นนะ เราเคยรู้ดังคำไป ไปเจอ เจอเหมือนกัน แปลกนะ มีแต่เขามาชอบเรา เราไม่ได้ไปชอบเขา มันแปลกตรงนี้ มันมีแต่เขาที่มาชอบเรา เขามา โอ้โฮ! แต่เรามีสามเณร เรามีหมู่คณะที่ดี เรื่องนี้เขาไม่เอา เพราะว่าพอมืออย่างนั้นเอ็ดค่าทางภาคอีสานเขาพูดกันได้ชัดๆ รุนแรงไปแล้วจบกันไป แล้วเราก็ไปที่อื่น จบๆ ทั้งนั้นนะ

เพราะเราไม่ได้ไปแสวงหาสิ่งนี้ เราไปแสวงหาสิ่งที่สงบสงัด สิ่งที่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ แล้วเราประพฤติปฏิบัติ เราทำของเราอย่างนั้น นี่พูดถึงว่าประสบการณ์ใน

จะบอกว่ามันไม่มี มันก็คือมีผลของวิญญู แต่เวลาผลของวิญญู เราเอาผลของวิญญูมาเป็นตัวตั้งใช้ไหม เราไม่เอาอริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ศีล สมาธิ ปัญญาเป็นตัวตั้งหรือ เอาตรงนี้เป็นตัวตั้งแล้วชวนชวายเป็นกระทำจนมันมีความรู้สึกมันเป็นความจริงขึ้นมาจากหัวใจ นี่คือการกระทำของเรา

นี่พูดถึงอุบายนะ นี่พูดถึงคำว่า “เขายากบวช”

อันนี้เสียงจิ้งจกตุ๊กแกไร้สาระ อยู่ที่เรามีศรัทธามีความเชื่อมั่นคงมากน้อยขนาดไหนเท่านั้น จบ

ถาม : เรื่อง “ขอคำแนะนำแม่ชีควรปฏิบัติตัวอย่างไร”

กราบนมัสการพระอาจารย์ที่เคารพอย่างสูง ขอความเมตตาจากท่านได้โปรดให้ความกระจ่างเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของแม่ชีเพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องดังนี้

๑. คำว่า “อพุทธมจรียา” ใช้กับเพศหญิงที่เป็นทอม เป็นดี เป็นเพศชายที่เป็นเกย์ เป็นกะเทยหรือไม่

๒. เป็นทอม เป็นดี ปลงผมบวชเป็นชีแล้วอยู่ร่วมกันสองคนในกุฏิเดียวกันได้หรือไม่ และอาจจะมีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยา กัน จะผิดศีลข้อ ๓ หรือไม่

๓. เป็นแม่ชีขบถยนต์หรือขี่รถมอเตอร์ไซด์ได้หรือไม่

๔. เป็นแม่ชีในแต่ละวันไม่ค่อยได้อยู่วัดปฏิบัติกิจหรือข้อวัตรภายในวัดสักเท่าไร อ้างว่าป่วย แต่ข้อวัตรสำคัญคือการทำวัตรเช้าเย็นก็ไม่ค่อยลงร่วมทำกับหมู่คณะ หลังฉันมักจะขับรถออกไปทำธุระข้างนอกวัดเป็นประจำเกือบทุกวัน อย่างนี้เหมาะสมหรือไม่ หรือถือว่าเป็นผู้มีศรัทธาออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องกับเรือนแล้ว อย่างคำปฏิญาณตนทุกๆ เข้าหรือไม่

๕. เป็นแม่ชีอาศัยอาหารที่เหลือจากพระพิจารณาแล้ว ฉันเพื่อเลี้ยงชีพ หากจะเก็บอาหารเพื่อไปฝากพ่อแม่หรืออดีตสามีที่บ้านทุกวันได้หรือไม่ ที่บวชมานานจึงมีแม่ชีอันดับต้นๆ ที่มีสิทธิ์จะพิจารณาอาหารก่อนแม่ชีที่บวชทีหลังหรือผู้มาปฏิบัติธรรมเป็นครั้งคราว ซึ่งยังมีอีกไม่น้อยกว่า ๕-๖ คน

๖. ปลงผมบวชเป็นแม่ชีแล้วพากันไปฉันในร้านอาหารหรือในห้างได้หรือไม่

๗. หากที่วัดของท่านพระอาจารย์มีทอม มีดีไปปฏิบัติธรรม หรือมีแม่ชีที่เป็นทอม เป็นดีพากันไปภาวนาที่วัดของท่านพระอาจารย์ ท่านจะดำเนินการอย่างไร

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง และจะนำคำตอบของท่านพระอาจารย์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องเหมาะสมกับสิ่งที่ผู้มีศรัทธาออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องกับเรือนแล้ว เพื่อจะได้ประพฤติธรรมปฏิบัติธรรมให้เจริญก้าวหน้าในธรรมยิ่งๆ ขึ้นไป

อาจจะเป็นคำถามที่ไม่สมควรประการใด กราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ แต่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ จึงอยากรนำคำตอบของครูบาอาจารย์ไปแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อปกป้องรักษาพระพุทธศาสนาในฐานะหนึ่งในพุทธบริษัท ๔ ของพระศาสนานี้

ตอบ : นี่คำถามเนาะ ที่แรกว่าจะไม่ตอบนะ เพราะว่ามันเป็นเรื่องสาวไส้ให้กากินไง มันเป็นเรื่องสาวไส้ให้กากิน คำว่า “สาวไส้” เรื่องที่เราแต่งนิยายกัน เรื่องในดงขมิ้น เรื่องหลวงตา เรื่องพระต่างๆ คนชอบ เหมือนเป็นการสาวไส้ให้กากิน

แต่เขาบอกว่า มันเป็นบริษัท ๔ เป็นภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นบริษัท ๔ ใด

คำว่า “บริษัท ๔” ส่วนบริษัท ๔ แต่เวลาคนเขามา ตอนที่หลวงตาท่านยังมีชีวิตอยู่ มันมีคนไปปฏิบัติที่วัดป่าบ้านตาดเยอะมาก แล้วคนพอเข้าไปมากขึ้นมันไปแย่งชิงที่อยู่อาศัยกัน

เขามาเป็นวิทยาศาสตร์ไง เป็นโลก ก็บอกว่า สิ่งที่เราสร้างให้เป็นวัดแล้วเป็นของวัด ต้องเป็นความเสมอภาค ทุกคนต้องอยู่อาศัยได้ ใครออกไปแล้วห้ามยึดครอง แล้วพยายามจะเอาเหตุนี้เป็นกฎ แล้วจะเอามาค้าคอต่าน

จะบอกว่า มีคนมาอยู่ในวัดแล้วมาสร้างสิ่งไว้ มันเป็นของวัดหรือของบุคคล ถ้าเป็นของวัดเขาจะได้เสียเลยไง ถ้าเป็นของบุคคล ทำไมเขาเข้ามา

นี่พูดถึงสมัยที่หลวงตาท่านดำรงชีพอยู่ แล้วหลวงตาท่านพูด ท่านบอกว่า ในครัวบ้านตาดท่านไม่สร้างอะไรมากมาย ฉะนั้น คนเข้าไปอยู่เยอะมาก พออยู่เยอะมาก มันก็ต้องอาศัยกระตือรือร้น อาศัยแค่ผ้าใบผืนเดียวก็อาศัยกันอยู่อย่างนั้นนะ ไปดูแล้วมันน่าสงสารไหม น่าสงสาร

แต่เวลาท่านพูดออกมาไง ท่านพูดนะ มันเห็นแล้วมันก็ปลงธรรมสังเวช เพราะคนมันศรัทธา แต่จะสร้างเป็นคอนโดมิเนียมห้าร้อยชั้นมันก็ไม่พอหรอก เพราะคนในประเทศไทยมันตั้ง ๗๐ ล้านคน ใครๆ ก็อยากจะประพาศปฏิบัติทั้งนั้นนะ

ถ้าความพอดี ความพอเพียง สร้างคอนโดเลย ให้มันอยู่คนละห้องๆ เลย เวลาหลวงตาท่านเสียชีวิตไปมันก็นึกหนักหนาว่า ปล่อยคอนโดร้าง

เวลาท่านพูดนะ ท่านบอกว่า เห็นแล้วมันก็ปลงธรรมสังเวช แต่จะสร้างให้มันมากมายขนาดไหนมันก็ไม่พอหรอก เพราะคนมันมีมาก แล้วคนศรัทธามันมีเยอะ แล้วเวลาศรัทธาขึ้นมาแล้วมันก็มีปัญหาอย่างนี้ พอมีปัญหาอย่างนี้ ท่านถึงบอกว่าท่านก็ควบคุมดูแลโดยความเป็นธรรม

โดยความเป็นธรรมชาติเหมือนพ่อแม่ พ่อแม่มีลูกหลายคน ลูกคนไหนที่มันรักษาคตัวมันได้นะ พ่อแม่ก็ดูแลห่างหน่อย ลูกคนไหนที่มันรักษาคตัวไม่ได้ พ่อแม่ก็ดูแลชิดหน่อย เพราะอาจารย์จะรู้ถึงกำลังของลูกศิษย์ รู้ถึงกำลังของคน เขาจะดูแลกันอย่างนั้น

ไม่ใช่ต้องเสมอภาคเป็นวิทยาศาสตร์เลย นั่งคุยคนนั้น ๕ นาที่ก็ต้องคนนี้ ๕ นาที่ ใจคน คุย ๕ นาที่ นาทีเดียวเขาก็เข้าใจแล้ว ใจคนที่สองคุย ๒๐ นาที่มันก็ไม่รู้เรื่อง แล้วบอกว่าต้องให้เหมือนกันๆ เวลาเหมือนกัน คุยกับเอ็ง เอ็งยังไม่เหมือนกันเลย เอ็งยังรู้ไม่เหมือนกันเลย มันเป็นไปได้ไหม อันนี้เราพูดถึงข้อเท็จจริงอันนี้ก่อน

แล้วทีนี้จะย้อนกลับมาที่คำถามนี้ไง เวลาเป็นคำถามๆ นะ

เราเลือกเอา เราต้องเลือกนะ พอเลือกแล้ว สิ่งใดที่เป็นธรรมชาติไม่เป็นธรรมชาติ มันอยู่ที่วาสนา วาสนา เห็นไหม คบบัณฑิตหรือคบพาล ถ้าแม่ชีที่เป็นอาวโสกับเราถ้าเป็นบัณฑิต เราจะมี สุขุมมาก เพราะเขาจะเป็นธรรม เขาจะคุ้มครองปกป้องดูแลเราให้เราเป็นแม่ชีที่ยังเป็นกัน เตะหรือเป็นที่อาวโสน้อยกว่า พยายามฝึกหัด แล้วได้นิสัยอย่างนั้นด้วย ได้นิสัยของคนที่เป็น ธรรม แล้วถ้าได้นิสัยของคนที่เป็นธรรมแล้ว ต่อไปเขาไปดูแลลูกน้องเขา เขาก็จะดูแลลูกน้องเขา ด้วยความเป็นธรรม

แต่ถ้าเขาไปเจอหัวหน้าที่ลำเอียง หัวหน้าที่ว่า ไฉนนั้นก็เป็นที่วาสนาที่ว่าเราไปเจอบุคคล อย่างนั้น แล้วเราก็ตอด้าน เราก็ไม่เห็นด้วยอย่างนั้น

ไฉนมันเป็นวาสนานะ แล้วมันอยู่ที่สังคม อยู่ที่ชุมชน นี่ไง ไฉนเรื่องอย่างนี้มันเป็นเรื่องของ อำนาจวาสนาทั้งสิ้น เพราะเราเกิดมาเราอยากจะคบแต่คนดีๆ

มีคนมาถามมากมาย ทำงานในบริษัท เจ้านายรังแกๆ ไม่เห็นมีเจ้านายดีสักคน นี่มันก็เป็นวาสนา แต่น้อยคนนะที่เวลาทำบุญแล้วอุทิศส่วนกุศลให้เจ้านาย เจ้านายแสนดี เจ้านายสุด ยอดก็มี

นี่ก็เหมือนกัน พอมันเป็นสังคมไหน ฉะนั้น เป็นสังคม หนึ่ง เป็นการตั้งกติกา หนึ่ง

ฉะนั้น เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านบอกว่าท่านพยายามฝึกหัดผู้นำๆ ถ้ามี ผู้นำที่ดีมันก็จะดีกับตัวเอง แล้วก็จะดีกับคนรอบข้าง ถ้าผู้นำที่มันไม่ดีมันก็จะเห็นแก่ตัว แล้วคน

รอบข้างก็กระทบกระเทือนกันไปหมด นี่มันเป็นตรงนี้ ไม่ใช่มันเป็นศีลหรือธรรม มันเป็นที่นิสัย เป็นที่กิเลสของคน

แต่ถ้ามันเป็นเรื่องศีลเรื่องธรรมนะ ทีนี้เวลาจะตอบอะไร เราจะตอบเรื่องศีลเรื่องธรรม เราไม่ได้ตอบเรื่องนิสัยคน เราจะตอบเรื่องศีลเรื่องธรรมนะ เรื่องความเหมาะสม เรื่องความพอดี ถ้าเรื่องความเหมาะสม ความพอดี

คำถามที่ “๑. คำว่า “อพรหมจรรย์” ใช้กับเพศหญิงที่เป็นทอม เป็นดี เป็นเพศชายที่เป็น เกย์ เป็นกะเทยหรือไม่”

ใช้เป็นกันเหมือนกันหมด ใช้เหมือนกันหมด ต้องใช้เป็นอันเดียวกันไง อพรหมจรรย์คือ ถือพรหมจรรย์ๆ จะเป็นทอม จะเป็นดี จะเป็นเกย์ จะเป็นอะไร ถือพรหมจรรย์เหมือนกันหมด

คำว่า “ถือพรหมจรรย์” เหมือนกันหมด เราต้องถือพรหมจรรย์ คำว่า “ถือพรหมจรรย์” เพราะเราบวชมาเป็นพระเป็นแม่ชี เป็นพระเป็นชีเราเป็นนักบวช ถ้าเขาไม่ใช่นักบวช เขาเป็น ทอม เป็นดี เป็นเกย์ นั่นเรื่องของเขา

เพราะถ้าเป็นเรื่องของเขานะ แต่ถ้าเขาเป็นชาวพุทธเขาก็ต้องมีศีลนะ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ ทอมก็ต้องมีศีล ๕ ดีก็ต้องมีศีล ๕ ชายก็ต้องมีศีล ๕ เกย์ก็ต้องมีศีล ๕ ศีล ๕ ผิด อย่างไร ผู้ที่มีเพศสภาพอย่างไรทำ ผิดเหมือนกันหมด เพราะมันอยู่ในศีล

ศีลคือศีลใช้ไหม ศีลเป็นศีล แต่เพศสภาพมันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ ถ้าเพศสภาพมันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ เราปฏิเสธสิ่งนี้ไม่ได้ นี่ผลของวิภวภูฏะไง ผลของเวรของกรรมไง แต่อพรหมจรรย์ถือนี่เหมือนกันหมด เหมือนกันหมด

เขาบอกว่า ถ้าเพศหญิงที่เป็นทอม เป็นดีมาบวชแล้วจะใช้เหมือนกัน

ใช้เหมือนกัน ผิดเหมือนกัน แล้วต้องถือนพรหมจรรย์เหมือนกัน

คำว่า “พรหมจรรย์” คือพรหมจรรย์ ผิดคือผิด ถูกคือถูก แต่เพศสภาพส่วนเพศสภาพ ไม่เกี่ยวกับ เพศสภาพส่วนเพศสภาพ แต่การอพรหมจรรย์อันเดียวกัน

ถ้าเขาเป็นทอม เป็นดี เขาไปอยู่ด้วยกัน เขามาบวชเป็นชี ก็เป็นชีสิ เพศสภาพเขาเป็นทอมก็เป็นทอม เป็นอะไรไป แต่เขาก็ต้องอยู่ในศีลเหมือนกัน ไม่เกี่ยวข้องกัน ไม่เกี่ยวกันเพราะมันจะไปผิดอพรหมจรรย์า นี่ข้อที่ ๑.

“๒. เป็นทอม เป็นดีปลงผมบวชเป็นชีแล้ว อยู่ร่วมกันสองคนในกุฏิเดียวกันได้หรือไม่ และอาจจะมีความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยาได้หรือไม่”

ไม่ได้ แต่อยู่ด้วยกันได้ไหม แม่ชีอยู่ด้วยกันได้ไหม ได้ แต่เป็นทอม เป็นดีอยู่ด้วยกันได้ไหม ได้ แต่เขาจะอยู่กันโดยฉันสามีภรรยาไม่ได้ เพราะมันผิดศีลข้อที่ ๓ ผิด ผิดก็คือผิด แต่ถ้าเขาจะอยู่ด้วยกัน เขาอยู่แยกกัน เรื่องของเขา เพราะอะไร

เพราะคนบวชมาเขามีเป้าหมายของเขา คนบวชมานะ ถ้ามีเป้าหมายการพ้นทุกข์ บวชมาเพื่อเรื่องพยายามประพฤติปฏิบัติของเขา เขาต้องมีเจตนามีเป้าหมายของเขา

แต่คนเรามีศรัทธาความเชื่อมั่นคงเดี๋ยวกี่เสื่อม เจริญแล้วเสื่อมๆ ใ้ตรงนี้แหละ เวลาเราตกลงด้วยกติกา เขาก็ดีงาม แต่พอไปแล้วเดี๋ยวมันก็ล้ม อันนี้อยู่ที่วาสนา อันนี้ปัญหาสังคม

“๓. เป็นแม่ชีขบวรหรือมอเตอริไซค์ได้หรือไม่”

ไม่สมควรนะ แต่จะว่าไม่ได้เลย เพราะว่าแม่ชีศีล ๘ ใจ แม่ชีน่าจะขบวรได้ แต่มอเตอริไซค์ไม่สมควรหรอก แต่ถ้าด้วยความเห็นเรานะ ไม่ควร แต่ทางโลกเขาทำกันอย่างนั้น

เราเห็นนะ เราเป็นเด็กๆ เราอยู่ในชนบท ชนบทมากมายนะ ผู้หญิงมีอายุเขาจะบวชเป็นชีแล้วก็ไปอยู่ที่บ้านของตนเลี้ยงลูกเลี้ยงหลาน เขาบวชชี บวชชีคือถือศีล ๘ ใจ อันนี้ถือว่าเป็นประเพณี

แต่ถ้าเราเป็นนักบวชที่จะบวชเพื่อจะชนะกิเลสมันต้องอยู่วัดหรือว่าอยู่ในที่ที่เหมาะสม แล้วเราปฏิบัติของเรา เราบวชมาเพื่อปฏิบัติ เราไม่ได้บวชมาเพื่อเพศนะ แล้วก็ไปอยู่บ้าน ถ้าอยู่บ้านเขาก็เลี้ยงลูกเลี้ยงหลานได้เหมือนกัน ใ้นี้เป็นประเพณีนะ

ถ้าประเพณีท้องถิ่นหนึ่งมันก็เป็นประเพณีท้องถิ่นหนึ่ง จะไปบังคับใช้อีกท้องถิ่นหนึ่งมันต่างกัน อย่างเช่นทางภาคอีสาน วัฒนธรรมของภาคอีสาน เป็นชาวไทลื้อก็มีลายผ้า มีชิ้นลาย

หนึ่ง เป็นอีกชุมชนหนึ่ง ชาวภาพลัทธิเขาก็มีอีกประเภทหนึ่ง นี่เขาเป็นประเพณีแต่ละประเพณี
ลายผ้า เนื้อผ้า ผ้ายต่างๆ เขานิยมแตกต่างกัน อันนี้ถึงว่าเป็นประเพณี

ถ้าพูดถึงว่า แม่ชีจะขั้บรถยนต์ นั่งมอเตอร์ไซด์ได้หรือไม่

ไม่สมควร ไม่สมควร แต่ประเพณีท้องถิ่นเขาทำก็เรื่องของเขา

“๔. เป็นแม่ชีในแต่ละวันไม่ค่อยอยู่วัดปฏิบัติกิจของข้อวัตรภายในวัดสักเท่าไร อ้างว่าป่วย แม่ชีข้อวัตรสำคัญคือการทำวัตรเช้าเย็นก็ไม่ค่อยร่วมกับหมู่คณะ เมื่อฉันแล้วมักออกไปข้างนอกเกือบทุกวัน”

อันนี้ความไม่เหมาะสม ถ้าความไม่เหมาะสมจะไปสอนใครได้ละ ถ้าเป็นหัวหน้านะ เวลาประชุมกัน เราจะให้โอวาทเขา ในเมื่อเราทำตัวไม่เหมาะสม ให้โอวาทเขา เขาไม่ฟังหรอก

หนึ่งตัวอย่างดีกว่าร้อยละ

หลวงปู่มั่นอยู่ในป่าตลอดชีวิต หลวงตาท่านชื่นชมมาก ท่านบอกว่าท่านไม่เคยเห็นใคร
เลยที่ถือผ้าบังสุกุลได้ทั้งชีวิตแบบหลวงปู่มั่น

หนึ่งตัวอย่างที่หลวงปู่มั่นท่านทำชีวิตของท่าน พระเถระเคารพบูชาสุดหัวใจ แล้วถ้าเอ็ง
ประพฤติปฏิบัติติดขัดขนาดไหนท่านแก้ไขได้หมด ที่มันเคารพ มันเคารพตรงนี้ไง เคารพที่
คุณธรรมในใจที่สามารถแก้ไขเราได้ แล้วธรรมในใจไม่มีใครรู้ใครเห็นหรอก เราหลงใหล เรา
เข้าใจผิดอย่างไร เรารู้ได้คนเดียว แต่ทำไมคนนอกเขาแก้ไขเราได้ละ นี่คือการเคารพบูชา
เห็นไหม

ที่นี้บอกว่า ถ้าคนเห็นแก่ตัวเขาไม่ร่วมหมู่คณะ ไม่ทำวัตรทำวา

อันนั้นตัวอย่างที่ไม่ดี แล้วจะบังคับคนอื่นใช้ไม่ได้ อันนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคลนะ เป็น
เรื่องส่วนบุคคล เป็นเรื่องชุมชนที่ตักตักขึ้นมา ถ้าเขาเป็นหัวหน้าเสียเอง เขาตักตักเอง
เขาทำผิดเอง มันก็ไม่สมควร ไม่สมควร ไม่ดีงาม ไม่ควรทำอย่างนั้น

ทีนี้เพียงแต่ว่า ถ้าเขาเป็นหัวหน้า เขาเป็นคนที่มียุติพล เขาเป็นคนกำหนดกฎเกณฑ์
เอง อู้อู! กำหนดให้คนอื่นทำนะ แต่จะทำอย่างนี้ ทำไม แล้วยังบอกด้วยนะ กุมีธรรมนะ กุมี
ธรรมนะ มึงต้องฟังกูนะ มึงต้องเคารพกูนะ...ไฉนไฉน

มันอยู่ที่เรา ถ้าชุมชนไหนไม่ดี เราก็แสวงหาชุมชนอื่นต่อไป นี่พูดถึงเขา

“๕. เมื่อแม่ชีอาศัยอาหารที่เหลือจากพระที่ฉันแล้ว แล้วเขาเก็บไว้ให้พ่อแม่สามี แต่ยังมี
คนอยู่”

ไฉนไฉนความไม่เป็นธรรมอีกละ ความไม่เป็นธรรมมันไม่เผื่อแผ่ไง ถ้าความเป็นธรรมๆ นะ
ในเมื่อเหลือมาจากพระ นี่ไง เวลาพระได้สังฆทานมา เวลาอุปโลกน์ จากเถระ จากมหาเถระ
เถระ จากพระนวกะ จากสามเณร จากคฤหัสถ์ เขาแบ่งกัน เขาให้สิทธิร่วมกันไป

นี่ก็เหมือนกัน ในสิ่งที่แม่ชีด้วยกัน แล้วเขาจะมาเก็บสะสมไว้ แล้วแม่ชีต่อไปได้แต่เหลือ
เศษอาหาร มันก็ไม่ใช่ธรรมแล้วละ พอไม่เป็นธรรม การกระทำแบบนี้มันทำแล้วน่าเกลียด แต่
เขาก็ทำของเขา

อันนี้ถ้ามันเป็นเรื่องขึ้นมาก็ต้องประชุม ประชุมแล้วแก้ไข ถ้าแก้ไขไม่ได้คือสังคมเขา
มากกว่า เขามีความเห็นอย่างนั้น แม่ชีทั้งหมดอาศัยแม่ชีหัวหน้านี้เป็นที่อยู่อาศัย เราพูดอะไร
ไม่ได้หรอก

ถ้าแม่ชีหัวหน้านี้มีอิทธิพล เขาเป็นผู้ออกกติกา เขาเป็นคนจัดสรร แล้วบางทีเขามี
อำนาจเหนือเจ้าอาวาสด้วย มีอำนาจเหนือพระ ชี้แจงการพระด้วย เราจะไปได้แย่งอะไร นี่ผล
ของวิญญูะไร แต่ถ้าเป็นที่ดีงามเขาไม่ทำกันอย่างนี้ ถ้าเป็นที่ดีงาม ใจเป็นธรรม ใจเป็นธรรมทำ
ไม่ได้แล้ว

ใจเป็นธรรมนะ ความเสมอภาค แบ่งปันกันด้วยความเป็นธรรม นี่ไง เวลาธรรมะของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธออยากอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอจง
อุปัฏฐากภิกษุให้เถิด”

อุปัฏฐากภิกษุที่ป่วยไข้เท่ากับอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ก็เหมือนกัน ความเสมอภาค ความเสมอภาคมันเป็นธรรม แล้วถ้ามันไม่ได้เสมอภาค เขาก็ไม่มีธรรมอยู่แล้ว ถ้าไม่มีธรรมอยู่แล้ว มันก็เป็นเรื่องที่ว่าเขามีอิทธิพล เขามีเจ้าที่ เราต่างหากต้องคิดใหม่ เราต่างหากสมควรอยู่ไม่สมควรอยู่ สมควรจากจากที่นี้ไปเพราะเขาไม่เป็นธรรม แต่เราจากไปไม่ได้เพราะเราไม่มีที่อยู่อาศัย ต้องอาศัยเขาอยู่ อาศัยเขาอยู่ก็ต้องยอมจำนน

นี่พูดถึงว่า มันเป็นธรรมใหม่

ไม่เป็น แต่มันเป็นเวอร์กรรมของสัตว์ มันเป็นสถานที่นั้น มันลุ่มๆ ดอนๆ อย่างนี้ไง ที่นี้เคยดีดี แต่พอผู้นำที่ดีเสียชีวิตไป ให้อูมาใหม่เลวทรามเลยละ สิ่งที่ดีดีพลิกไปเลย นี่อย่างหนึ่ง

อันนี้มันไม่เป็นธรรมอยู่แล้ว แต่ว่ามันจะแก้ไขอย่างไรนั่นอีกเรื่องหนึ่ง มันจะอยู่ร่วมกันอย่างไรอีกเรื่องหนึ่ง แต่ใช้เรื่องความเป็นธรรมไม่มี ถ้าความเป็นธรรมมันต้องเป็นธรรมโดยความเป็นธรรมจริง ถ้ามันไม่เป็นธรรมก็มันไม่เป็นธรรม

“๖. ปลงผมเป็นแม่ชี พวกกันเข้าไปฉันอาหารที่ร้านอาหารหรือในห้างได้หรือไม่”

แหม! เอามาแหมดเลยเนาะ ถ้าเขาไปธุระปะปั้งเป็นครั้งเป็นคราว คนเราเดินทางแล้วจำเป็นจะต้องฉันอาหาร ถ้ามันเป็นระหว่างเดินทาง ฉันเป็นครั้งเป็นคราวมันก็พอได้ แต่แบบว่าเวลาเบิ้ออาหารที่วัดแล้วจะไปฉันที่ในห้างนะมันไม่ควร

อาหารที่ในวัดไม่อร่อยเลย ไม่มีของดี ๆ เลย เราไปฉันในห้างดีกว่า...อย่างนี้ไม่ใช่หนักบวช

แต่นักบวชก็มีธุระปะปั้งต้องเดินทางเหมือนกัน ต้องไปธุระปะปั้ง ถ้าอย่างนั้นฉันเป็นครั้งเป็นคราว ได้

แต่ถ้าบอกว่า เบิ่อนายอาหารที่วัด ไม่ถูกจริต ไม่ถูกลิ้น จะไปฉันในห้าง

ไม่ใช่หนักบวช ไม่ใช่ เป็นซุก เห็นแก่ปากแก่ท้อง เห็นแก่ความอหังการ อยากอวดอยากโชว์เขา ไม่ใช่หนักพรต ไม่เห็นภัยในวิภวูระ ไม่เห็นเรื่องกิเลสมันร้ายกาจ เห็นแก่ปากแก่ท้อง ไม่ใช่หนักบวช ไม่ใช่ แต่ถ้าเดินทางนะ นั่นอีกเรื่องหนึ่ง

ข้อนี้สำคัญที่สุดเลย “๗. หากที่วัดของท่านพระอาจารย์มีทอม มีดีไปปฏิบัติธรรม หรือเป็นแม่ชีเป็นทอม เป็นดีพากันไปภาวนาที่วัดของท่านพระอาจารย์ ท่านอาจารย์จะดำเนินการอย่างไรคะ”

ดำเนินการตามธรรมและวินัย มีมากมายมหาศาล ถ้าเป็นผู้ชายมาอยู่ที่นี่ ถ้าเพศสภาพเป็นผู้ชาย เราให้อยู่ชุกนี้ที่เป็นผู้ชาย ถ้าเพศสภาพเป็นผู้หญิง เราก็ให้ไปอยู่ในฝั่งของผู้หญิง แต่ทั้งเพศสภาพอย่างไรก็แล้วแต่ต้องถือศีล ๘ เหมือนกัน

กฎกติกาของที่นี่ ห้ามไปคุยกันที่กุฏิ ต้องอยู่แต่ละคนๆ โดยเอกเทศ เพราะถือว่าอุตุคงวัตร อยู่ในเรือนว่าง อยู่คนเดียว นี่เป็นข้ออุตุคง

ถ้าเป็นที่นี้ละ จะเป็นทอม จะเป็นดี จะเป็นอะไร มันเป็นเพศสภาพที่เป็นน่าสงสารนะ มันเป็นเรื่องกรรมของสัตว์ที่เกิดมาในสภาพนั้น เขาเกิดมาในสภาพนั้น ชีวิตของเขาเป็นอย่างนั้น แล้วเราจะไปซ้ำเติมในชีวิตของเขาอย่างนั้นได้อย่างไร

แต่เขาจะมีเพศสภาพอย่างใดก็แล้วแต่ แต่พระพุทธศาสนาสอนให้คนสิ้นสุดแห่งทุกข์ทุกคนมีโอกาส มีเวลาที่จะประพฤติปฏิบัติ ทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตามสิทธิของตน ตามกำลังของตน ตามอำนาจวาสนาของตนเพื่อบุญกุศลในใจของตน มันก็ต้องถือศีลถือธรรมข้อเดียวกันกับที่เป็นพระที่ไม่ใช่ทอม ไม่ใช่ดี ที่เป็นบุคคลปกติ เหมือนกันหมด เพราะศีลมันไม่ได้ยกเว้นให้ใคร ศีลไม่ได้บังคับใคร บังคับเหมือนกันหมด แต่เราต่างหากต้องถือสภาพแบบนั้น

ถ้ามาที่นี่ เราใช้กติกามาตรฐาน มีมาตรฐานเดียว เหมือนกันหมด ถือว่า ถ้าเป็นแม่ชีก็เป็นแม่ชี ถ้ามาปฏิบัติก็เป็นผู้ปฏิบัติ ถ้าเป็นผู้ชายก็อยู่ฝั่งนี้ ถ้าเป็นพระก็เป็นพระ มันตามธรรมและวินัย ตามกฎกติกา ตามกฎหมายหมดนะ ถือตามนั้น

ไม่เคยบอกว่า ไฉนเป็นไฉนนั้น ไม่ใช่ เพียงแต่ว่าไฉนเขาทำอะไร เป็นผู้หญิงก็ต้องอยู่ฝั่งนั้น ผู้ชายอยู่ฝั่งนี้ ถ้าเพศสภาพยังเป็นผู้ชายอยู่ก็ต้องอยู่ฝั่งนี้ ถ้าเป็นผู้หญิงก็อยู่ฝั่งนั้น

แล้วเวลาอยู่ อยู่ก็ห้ามไปคุยกันที่กุฏิ ฉะนั้นร้อนมาเจอกันได้ ทำข้อวัตรมาเจอกันได้ ตามกติกา แล้วถ้าผิดกติกา ขอเชิญ ขอเชิญออกหมด ขอเชิญ เพราะอะไร เพราะการให้โอกาสคนนี้สำคัญ

เราบวชใหม่ๆ ทุกคนบวชใหม่ๆ ก็อยากมีครูบาอาจารย์ที่ดี อยากมีโอกาสที่ปฏิบัติ ใช้นี้ก็เหมือนกัน เราให้โอกาสทุกคนเสมอภาคนะ แล้วทำให้ดีงามกันขึ้นมา แล้วถ้ามีการกระทบกระทั่งกัน ถ้าใครผิด คนนั้นต้องไป คนนั้นต้องไป

เพราะหลวงตาเวลาท่านอยู่ที่บ้านตาด ถ้าทะเลาะกัน ไปทั้งคู่ ถ้าทะเลาะกัน คู่กันต้องออกหมด ท่านไม่เอาได้เลย

ท่านบอกว่า นี่เป็นของหยาบๆ เรามาทำ เรามาประพฤติปฏิบัติ ศีล สมาธิ ปัญญา เราอยากภาวนามยปัญญา เราอยากฆ่ากิเลส เราอยากมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ปัญญาที่ละเอียด แล้วใช้เรื่องกระทบกระทั่งกัน ใช้เรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันมันเป็นเรื่องหยาบๆ มึงยังทะเลาะกันได้ หยาบๆ มึงยังคุมไม่ได้แล้วมึงจะไปละเอียดได้อย่างไร ฉะนั้น เชิญ ท่านเชิญออกหมดนะ

นี่เราเอากติกาอย่างนั้นมา ใช้เรื่องอย่างนี้เราไม่ต้องฝึกเลย เราเห็นหลวงตาท่านทำมาแล้วเราก็ปฏิบัติอย่างนี้

ถ้ามันเป็นธรรม เราเห็นสิ่งที่เป็นธรรมมันก็เป็นธรรมจริงๆ เห็นสิ่งที่เขามาถามเลย ถามหลวงตาว่า “คนที่มาสร้างอาสนะในวัดแล้วเป็นเจ้าของไม่เป็นเจ้าของ”

อันนั้นไม่เป็นธรรม ไม่เป็นธรรมเพราะอะไร เพราะอยากจะได้ของเขา อ้างความเป็นสาธารณะ อ้างเป็นของส่วนรวม แล้วจะไปยึดของของเขา

นี่เวลาอ้าง เวลาวินัยเป็นวินัย แต่เอ็งจะมาใช้ในประโยชน์กับเอ็งอย่างไรเง เวลาเอ็งอ้างอ้างเพื่อประโยชน์กับเอ็ง

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ ไม่ต้องอ้าง สิทธิเสมอภาคเหมือนกัน ผิดคือผิด ถูกคือถูก แค่นี้เราทำอย่างนี้ ถ้าเราทำอย่างนี้แล้วมันถึงเป็นอย่างนี้

นี่เขาบอกว่า “สิ่งที่คำถามมา ขอภัยมาเพราะมันอาจจะไม่สมควร”

มันก็ไม่สมควรจริงๆ นั่นแหละ มันเป็นการสาวไส้ให้กากิน แต่เราจะตอบ จะตอบเพราะอะไร จะตอบเพราะว่า เวลาเรื่องคนอื่นพูดดีดี เวลาเขาถามว่าที่วัดหลวงพ่อทำอะไรละไม่กล้าพูด

ที่เราจะพูดนี้เพราะเราถือว่าเราไม่มีกำมือ ไม่มีที่เหลือบที่เร้น ตรวจสอบได้ ฉะนั้น ถ้ามา เราถึงตอบไป ไม่อย่างนั้นไม่อยากตอบ มันเป็นการสาวไส้ให้กากิน เอาเรื่องของสำนัก เอาเรื่องของความเป็นนักบวช การปฏิบัติ ไปประจานกับสังคมโลก แต่ฉันถามถึงว่า แล้วถ้าวัดหลวงพอละ

เราถึงตอบไป ที่ตอบเพราะตอบว่า ธรรมและวินัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้ชอบแล้ว เราจะประพฤติปฏิบัติจริงหรือไม่จริง

เราทำให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เราเคารพธรรมและวินัย เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงตาท่านสอนทุกวัน อย่าเหยียบหัวพระพุทธรูปแล้วแสดงธรรม

อย่าว่าแต่คนอื่นแล้ววัดของตนทำอีกอย่าง เวลาตัวเองทำอีกอย่างหนึ่ง เหมือนแม่ชี เวลาคนอื่นบังคับเขา ตัวเองไม่ร่วมทำวัตร

นี่ไง เวลาคนอื่นนะชี้หน้าว่าเขา เวลาตัวเองทำอย่างไรก็ได้

ฉะนั้นถึงบอกว่า มันไม่เป็นแบบนั้น แล้วบอกว่า ธรรมและวินัยไม่เหยียบหัวพระพุทธรูป ธรรมวินัยบังคับใช้เสมอภาคกัน ถ้าเสมอภาคกันทุกคนเหมือนกันหมด แล้วมันจะมีอะไร

เว้นไว้แต่คนบ้า บ้านี้ยกเว้น ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้เฒ่าผู้แก่ผู้ชราภาพแล้ว ร่างกายมันไม่สมประกอบ ทำไม่ได้ ไม่เป็นไร ยกเว้น ยกเว้นคนป่วย ยกเว้นคนชราภาพ ยกเว้นได้ แต่ถ้าไม่อย่างนั้นยกเว้นไม่ได้ เพราะกิเลสมันจะพองตัว กิเลสมันจะยิ่งใหญ่ แต่ถ้าชราภาพนะ ชราภาพจนทำไม่ได้นี่ยกเว้น ไม่เป็นไร

ธรรมและวินัย หลวงตาท่านสอนให้เคารพ แล้วเราก็เคารพกันตามนั้นจริงๆ ฉะนั้น ถึงสาวไส้ก็สาวไส้ เอวัง